

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 273

Baron Descampsiaan 44 te
Wijgmaal (Vlaams-Brabant)

Programma van Maatregelen na
proefsleuvenonderzoek.

CLAEYS SIMON

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2018
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Claeys Simon, Janssens David
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba.

---

1 Gemotiveerd advies

In opdracht van Wijk & Co Burgerlijk Maatschap heeft ADEDE in januari 2018 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Baron Descampslaan 44 te Wijkmaal (Vlaams-Brabant). Het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de realisatie van de geplande nieuwbouw van een cohousing project en de bijhorende infrastructuur. In december 2016 werd binnen het plangebied een bureauonderzoek¹ uitgevoerd waarbij op basis van de resultaten van dit onderzoek vervolgonderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven geadviseerd werd ten einde het archeologische potentieel van de site te waarderen en te verfijnen.

Op basis van het bureauonderzoek konden geen uitspraken gedaan worden over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen de contouren van het projectgebied. De bestaande bronnen die tijdens het bureauonderzoek geraadpleegd werden gaven enkel aanwijzingen voor bewoning vanaf de 20ste eeuw. Aanwijzingen voor sporen uit oudere periodes waren er niet. Echter kan dit te maken hebben met de stand van het archeologisch onderzoek: in de nabije omgeving van het projectgebied werd nog maar weinig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Gezien het aanwezige bodemtype geen menselijke bewoning/activiteiten binnen het projectgebied uitsloot en dat de kans op een goed bewaarde bodemopbouw door het eerder onverstoord rurale karakter van het projectgebied reëel is verhoogde ook de kans op het aantreffen van een onverstoord bodemarchief. Dit werd vervolgens getoetst aan de mogelijke impact van de geplande werken hierop. Dit gaf aan dat indien een onverstoord bodemarchief aanwezig was dit bedreigd werd door de geplande ingrepen. Verder onderzoek met ingreep in de bodem was hier bijgevolg opportuun.

Tijdens het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem werden intotaal 12 proefsleuven en 2 kijkvensters aangelegd. Tijdens het onderzoek werd een leem en kleibodem vastgesteld. In het westen van het onderzoeksgebied is een A-B-C-horizonten opbouw te herkennen waarbij de bodem vooral verstoringen van natuurlijke oorsprong kent. De C-horizont bevindt zich net onder de B-horizont en het niveau van de C-horizont helt licht af richting het oosten. Op de locatie van enkele voormalige bomen kent het terrein verstoringen door de aanwezige boomwortels die op verschillende plaatsen tot diep in de C-horizont insnijden. In het oosten van het projectgebied werden tevens vastgesteld dat de A en B horizonten sterk antropogeen verstoord zijn en deels ontbraken. Er zijn hier een dikke puinlaag en aangevoerde grond (Ap-horizonten) aanwezig boven de restanten van de B-horizont.

---

¹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/1352>

De aanwezige sporen betroffen allen natuurlijke sporen (boomkuilen, windvallen, etc.) of antropogene sporen met een recente datering. De gerooide bomen lieten nog tot diep de C-horizont wortelsporen na. Andere antropogene sporen met een oudere datering werden tijdens het proefsleuvenonderzoek niet aangetroffen.

Alle voorgaande informatie in overweging genomen doet besluiten dat voor het projectgebied een zeer geringe tot onbestaande archeologische verwachting geldt met een bijhorend laag tot onbestaand potentieel op kennisvermeerdering bij eventueel verder archeologisch onderzoek. Daarom adviseert ADEDE bvba om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

1.1 Volledigheid van het onderzoek

In het uitgestelde traject was het mogelijk om al het vooronderzoek uit te voeren dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed. Er heeft voor het plangebied een bureauonderzoek en een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden. De zone die niet toegankelijk was voor het aanleggen van proefsleuven werd gewaardeerd op basis van enkele controleboringen die eenzelfde bodemopbouw suggereren als de rest van het proefsleuvenonderzoek met bijhorende verstoringen. Op basis van de resultaten van zowel de controleboringen als het proefsleuvenonderzoek werd besloten ook deze zone voor verdere ontwikkeling vrij te geven.

1.2 Waardering van de archeologische site

De aangetroffen sporen zijn allen recent en grotendeels natuurlijk van aard (boomkuilen, windvallen, natuurlijke putten). Oudere (of archeologische relevante) antropogene sporen werden niet aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Er kan hier bijgevolg besloten worden dat zich geen archeologische site bevindt ter hoogte van het projectgebied. Het proefsleuvenonderzoek toonde wel aan dat zich ter hoogte van het voormalige bomen (wortels) lokaal uitloging voordoet en dat de C-horizont afhelt richting het oostelijk deel van het onderzochte gebied.

1.3 Impactbepaling

Binnen het onderzochte gebied zal een cohousing project met bijhorende infrastructuur worden voorzien bestaande uit een hoofdgebouw en zes woningblokken. Gezien de aanwezige verstoringen en het ontbreken van archeologisch relevante sporen zullen de geplande werken enkel de natuurlijke opbouw van de bodem verstoren. Er is bijgevolg geen vernieling van het archeologische bodemarchief daar dit ter hoogte van het projectgebied niet aanwezig is. Bijgevolg kan besloten worden dat de bouwwerken kunnen aanvatten zonder verder archeologisch onderzoek.

1.4 Afwijking programma van maatregelen bureauonderzoek

Zoals reeds in het verslag van resultaten aangegeven werd het sleuvenplan plaatselijk aangepast en werden op de locatie van de nog in gebruik zijnde bebouwing controleboringen uitgevoerd. Deze gaven eenzelfde bodemopbouw weer als in het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek. Op basis van de resultaten van de boringen gecombineerd met deze van het proefsleuvenonderzoek kan besloten worden dat ter hoogte van de noordoostelijke hoek van het projectgebied de archeologische verwachting zeer laag is en verder onderzoek in de vorm van proefsleuven hier weinig opportuun is. Er werden ook een aantal sleuven onderbroken ter hoogte van een aanwezige waterpartij en in het kader van het behoud van enkele bomen binnen het projectgebied. Voor een uitgebreidere motivering omtrent de afwijking ten opzichte van het oorspronkelijke programma van maatregelen wordt verwezen naar het verslag van resultaten.

1.5 Bepaling van maatregelen

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd vastgesteld dat geen archeologisch bodemarchief aanwezig is en dat voor delen van het terrein de bodemopbouw reeds grondig verstoord werd. De sporen die opgetekend werden, betreffen allen recente kuilen en greppels of natuurlijke sporen waarvan velen te linken zijn aan voorheen aanwezige bomen. Een vlakdekkende opgraving zal bijgevolg geen nieuwe gegevens opleveren, het proefsleuvenonderzoek vormt hierbij het eindpunt van het archeologisch onderzoek op het terrein. Bijgevolg kunnen de geplande werken worden aangevat.